

ציון יום הזיכרון לחללי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה בגני הילדים

השבוע מתייחדת מדינת ישראל עם זכר חללי מלחמות ישראל ונפגעי פעולות האיבה. צפירת התייחדות תושמע בערב יום הזיכרון ובבוקר יום הזיכרון.

יש משפחות שמשתתפות בטקסים לציון יום הזיכרון. משפחות שהשכול פגע בהן נוהגות לעלות לבתי העלמין ולפקוד את קברי יקיריהן. ילדים צעירים חווים, כל אחד בדרכו, את האווירה הקשה, העצב והשכול, שכולנו שותפים להם, ואשר לאורך שנים מהווים חלק בלתי נפרד מקיומנו במדינה.

חשוב שהגננת תכיר את משפחות הילדים ותתייחס באופן ייחודי למשפחות שכולות, שאיבדו קרוב משפחה. יש להתבונן ברגישות בתפקודם של ילדים ממשפחות אלה ביום הזיכרון ולאתר דפוסי התנהגות העלולים להצביע על מצוקה. כמו כן, להתייחס להתנהגויות בלתי שגרתיות אצל כל אחד מילדי הגן כאיתותי מצוקה, העלולים להופיע כתגובה לאירועי יום הזיכרון. ליווי, תמיכה, והכלה רגשית יסייעו לילדים להתמודד ולחוש ביטחון.

תפקידי הצוות החינוכי של הגן: גילי 5-6

- להסביר לילדי הגן את משמעות היום בהתאם להתפתחותם הרגשית ובהתייחס ליכולת ההבנה שלהם.
- לצייין את הצפירה כסמל, עמידת דום והפסקת כל פעילות להתייחדות עם זכר הנופלים.
- לערוך היכרות עם דרכים נוספות להזדהות ביום הזיכרון כמו: הורדת הדגל לחצי התורן, עריכת טקסים, השמעת שירים עבריים בעלי תוכן המביע עצבות.
- להדגיש את הכמיהה לשלום והשאיפה להפסקת מלחמות.
- לספר על ההחלטה לקיים בסמיכות את יום הזיכרון ויום העצמאות כמסר לאומי, המבטא עצבות על האובדן ובצידה שמחה על קיום המדינה.
- להכיר את משפחות הילדים ולהתייחס באופן ייחודי למשפחות שכולות שאיבדו מישהו מקרוביהן בעבר.
- להתייחס ברגישות לילדים ממשפחות אלה ולאתר דפוסי התנהגות העלולים להצביע על מצוקה אצלם ואף אצל כל ילדי הגן.

- להיזהר שלא להטיל על ילדים צעירים משא של כאב וסבל כבדים מדי.
- להימנע מחשיפת יתר לתמונות קשות באמצעי התקשורת ומפעילויות שעלולות להיות בעלות עוצמה רגשית מציפה
- לשמור על השגרה ולייחד בסדר היום זמן מוגדר לנושא, לא ארוך מדי.
- להימנע מיציאה מן הגן למקומות ציבוריים בהם מתקיימים טקסים שאינם תואמי גיל הילדים.
- לאפשר לילדים לשחק וליהנות כבשאר ימי השנה ולא לצפות מהם להפחית בשמחה.
- להיענות לשאלות ופניות של ילדים יחידים שמגלים התעניינות מוגברת.

תפקידי הצוות החינוכי של הגן: גילי 3-4

- להסביר לילדי הגן את משמעות היום בהתאם להתפתחותם הרגשית ובהתייחס ליכולת ההבנה שלהם.
- להכין את הילדים לצפירה על מנת למנוע חרדה. להסביר שהיא מהווה סימן עבור המבוגרים של הפסקת כל פעילות ועמידה דום. ואף לשמש מודל לילדים ברגע הישמע הצפירה ולעמוד דום בנוכחותם.
- אין לצפות מהילדים לעמוד דום, אף שיתכן וחלקם יחקו את המבוגרים בגן.
- לשמור על השגרה ועל סדר היום של הגן.
- לאפשר לילדים לשחק וליהנות כבשאר ימי השנה ולא לצפות מהם להפחית בשמחה.
- להיענות לשאלות ופניות של ילדים יחידים שמגלים התעניינות מוגברת.

כתיבה: אורה גולדהירש
פסיכולוגית התפתחותית
האגף לחינוך קדם יסודי